

Bez rada i dubinskih promjena nema rješenja niti napretka

DR. SC. TRPIMIR GOLUŽA
PREDSJEDNIK HRVATSKE
LIJEČNIČKE KOMORE

Da ste kojim slučajem na čelu hrvatskog zdravstvenog sustava, biste li u skoroj budućnosti ipak pokušali nešto napraviti ili biste čekali da se situacija sama od sebe popravi?

Drage kolegice i kolege,

kad čelni čovjek nekog zdravstvenog sustava, ocjenjujući prvih sto dana svog mandata, izjavi: „Nisam puno napravio niti ću puno napraviti u skoroj budućnosti“ pa nakon toga i dalje nastavi uživati povjerenje premijera, onda bi to bio pokazatelj da je dotični naslijedio stabilan i po svim parametrima funkcionalan i održiv sustav ili pak da se radi o društvu u kojem se zdravstvu ne poklanja potrebna briga. Prvo je poželjno, a drugo zabrinjavajuće.

Da nisam osobno čuo tako hrabru, iskrenu, samokritičnu i neambicioznu izjavu ministra Kujundžića, pripisao bih je ministrima zdravstva država koje su u 2016. godini, prema Europskom zdravstvenom potrošačkom indeksu, ocijenjene najuspješnijim europskim zemljama kao što su Nizozemska, Švicarska, Norveška, Belgija ili Island. One su već godinama u europskom vrhu po kvaliteti pružanja zdravstvene skrbi pa si možda mogu priuštiti dašak samozadovoljstva. No, ipak nisam siguran da njihovi ministri ne namjeravaju puno raditi u skoroj budućnosti. Hrvatska je u kvaliteti pružene zdravstvene usluge u 2016. godini nazadovala za tri mjesta u odnosu na 2015. U konkurenciji 35 europskih država pali smo sa 16. na 19. mjesto. Ipak, ta činjenica nije previše zabrinula i motivirala našeg ministra na rad u skoroj budućnosti.

Hrvatski zdravstveni sustav je sustav u kojem samo 10% mladih liječnika od 40 godina ne razmišlja da ga napusti, a 60% bi ga napustilo čim bi dobilo ozbiljnu ponudu, sustav u kojem je 95% mladih liječnika svjesno da je u podređenom položaju u odnosu na svoje kolege u inozemstvu, a pri tome samo njih 23,3% vjeruje da će se taj odnos u skoro vrijeme poboljšati. Takav sustav je iznimno ranjiv i podatan nasrtljivosti i kadrovskom apsorpiranju uređenijih, organiziranijih i bogatijih društava. On zahtijeva temeljitu analizu i pronalaženje razloga takvog beznađa te drastičnu, brzu i sveobuhvatnu promjenu u pristupu mladim liječnicima. I puno, puno rada u sadašnjosti i najskorijoj budućnosti.

Postojeći ozbiljan kadrovski deficit svih profila zdravstvenih djelatnika, izrazito nepovoljna dobnost struktura zaposlenika, organizacijske dubioze u vidu nedostatka kadrovsko-vremenskih normativa i dijagnostičko-terapijskih smjernica, neracionalno poslovanje, financijska neodrživost te pravna nedorečenost i nedosljednost, zajedno s nepovoljnim demografskim pokazateljima, name-

ću hrvatskom zdravstvu ozbiljan, odgovoran i predan rad ne samo u bližoj već i u daljoj budućnosti.

Kad smo prije nepunih godinu dana, u ožujku prošle godine, odlučili anketirati mlade liječnike i objektivizirati njihovo (ne)zadovoljstvo vlastitom profesionalnom situacijom u Hrvatskoj, nismo ni slutili da ćemo dobiti tako zabrinjavajuće rezultate. Nakon što smo široku društvenu javnost i nositelje vlasti upozorili na alarmantne rezultate istraživanja provedenog na reprezentativnom uzorku od 1496 liječnika u dobi između 27 i 40 godina, očekivali smo da će odgovorni u društvu osmisliti i u praksi provesti određene mjere kako bi mladima vratili vjeru i nadu u hrvatsko sutra.

Prevarili smo se. Sve je isto kao i lani. U međuvremenu se ništa ili gotovo ništa nije promijenilo. Istini za volju, izabran je novi premijer, došli su novi ministri, promijenila su se upravna vijeća zdravstvenih ustanova, ali nije donijeta niti jedna jedina odluka kojom bi se pokazalo da se država probudila i počela štiti svoje nacionalne interese u pogledu osmišljene zdravstvene politike.

U zadnjih dvanaest mjeseci osiromašen je zdravstveni sustav za novih 150 visokoobrazovanih

bjeganaca u inozemstvo. Kronično pravno nasilje nad liječnicima poprimilo je nov oblik: potpuno ignoriranje važećeg Pravilnika o specijalističkom usavršavanju doktora medicine i sankcioniranje onih koji su ga se pridržavali. U Hrvatskoj se zdravstvu i dalje ne poklanjaju potrebna pažnja i briga. Važnosti zdravlja i kvalitetnog zdravstvenog sustava postajemo svjesni tek kad nam osobna potreba otvori oči za sagledavanje realnog stanja.

Ignoriranje nužnosti poduzimanja dubinskih promjena u zdravstvenom sustavu dovest će nas za koju godinu u poziciju loših pokazatelja zdravstvenih ishoda, nedostupnosti zdravstvene zaštite te do nezadovoljstva i nesigurnosti građana.

Problem održivosti zdravstvenog sustava uvelike je nadrastao sektor zdravstva i zahtijeva angažman Vlade Republike Hrvatske, intersektorsku suradnju više ministarstava i sinergiju državne i lokalne politike. Hrvatskom zdravstvenom sustavu potrebna je katarza racionalizacije poslovanja, organizacije rada, inzistiranja na odgovornosti i poticanju izvrsnosti. Da bismo to postigli potrebni su nam ljudi koji su spremni puno, pametno i ozbiljno raditi. Ne samo u bliskoj budućnosti, već odmah, danas.